

זמני כניסת ויציאת השבת

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
6:52	8:07	8:44
7:08	8:10	8:41
6:59	8:11	8:42
7:05	8:08	8:40
7:43	8:51	9:16
8:11	9:47	9:55

שבת

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

ועטרותיהם בראשיהם

ליום שכולו שבת

גילויי השמחה שפרצו במחוזות שונים בעולם על סופו של רב המרצחים האיסלמי בשבוע שעבר, לא באו כמובן מתוך רגשות קודש, אלו היו רגשות של יצורי אנוש שגילו שמחה על סופו של מי שרצה לפגוע בהם או בדברים היקרים להם.

אנו לעומת זאת, כיהודים מאמינים בני מאמינים, המהכים בכל עת לישועה, מבקשים אנו בכל עת על נקמה שינקום ה' באויביו, וכהבטחתו הנבואית על 'ונקם ישיב לצרוי וכפר אדמתו עמו'.

ב"מזמור שיר ליום השבת" אומרים אנו 'איש בער לא ידע וכסיל לא יבין זאת, בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און להשמדם עדי עד, ואתה מרום לעולם ה', כי הנה אויבך ה' כי הנה איבך יאבדו יתפרדו כל פעלי און וכו', צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה'. וכל זאת, כי רק כסיל ובער חושב שאפשר להבין כאן בעולם את דרכי ה' ונפלאותיו, ואילו אנו יודעים כי יש עולם עתידי ואמיתי, שהוא הינו עולם הגמול, שם כבר נראה את כל הנקמות ונשמח בישועת ה' ובמפלה האמיתית של אויביו.

וכל זה קשור ליום השבת, שהוא יום האמונה, יום הגילוי של השבת לעתיד לבוא, כי על ידי שמירת השבת יכולים להבין את עולם העתיד, יום שכולו שבת ומנוחה לחי העולמים, שיבוא במהרה בימינו, בזכות החיוק בשמירת השבת.

כבר בן חורין, הוא כבר לובש את העטרות המיוחדות לתפארת ישראל בני חורין, הוא אוכל ושותה בשמחה, אבל חיים של חירות לגמרי עדיין אין לו, זה צריך לעבור עוד ימים ספורים. חייב להיות זמן ביניים של קדושה שיכניס אותו חזרה לתוך מערכת הקדושה של כלל ישראל.

כך היה גם כשכלל ישראל יצאו ממצרים. אמנם היציאה עצמה היתה בבת אחת, ברגע אחד, אבל הם עדיין לא היו זכאים לתואר המיוחד והמרומם של עם סגולה, עד שעברו איזה תהליך מיוחד של הכנה בארבעים ותשע הימים המיוחדים שבין יציאת מצרים למעמד הר סיני שבו קיבלו את התורה. כי אי אפשר לצאת ולהתהפך ברגע אחד מממצב של עבדים למצב של ממלכת כהנים וגוי קדוש.

כך זה גם בנוגע לכל דבר שבקדושה, אי אפשר ליפול מתוך החולין אל הקדושה ברגע אחד בלי שום התכונות והכנה נפשית ומעשית.

כל שבת אנו יוצאים לחירות, כל שבת אנו מפסיקים להיות עבדים לחומר, וחוזרים להיות עם קדוש לה', אך זה חייב לבוא בהדרגה, לא יתכן שעד השניות האחרונות של יום שישי עדיין נהיה כמו עבדים, נתרוצץ מכאן לשם לעשות איזה סידור, עוד איזה מלאכה, עוד איזה רווח קטן או עוד איזה התעמלות, ורגע לאחר מכן להשרות על עצמינו את העטרה של שבת המלכה.

נהיה כבר זמן מה קודם לכן, במצב של "ועטרותיהם בראשיהם", שכאשר יגיע הזמן הקדוש של כניסת היום, כבר נהיה אכן ראויים לתואר של בני חורין, של עם סגולה, ממלכת כהנים וגוי קדוש.

מה, אם אלו שנקנו מלכתחילה לזמן קצוב של עד שש שנים, או אלו שכבר נרצעו והוחלטו להיות עבדים לעולם, כולם כולם חוזרים באחת לבתיהם ולמעמדם הראשון, בגילה ובששון.

אמרנו שהיה זה בבת אחת, אך לא היה זה ממש כך. הגמרא במסכת ראש השנה (דף ח' עמוד ב') מתארת את פתחה של השנה המיוחדת הזו, היא שנת היובל, וכך אמרו שם: "תניא, 'וקדשתם את שנת החמשים שנה' מה תלמוד לומר? לפי שנאמר 'ביום הכפרים', יכול לא תהא מתקדשת אלא מיום הכפורים ואילך, תלמוד לומר 'וקדשתם את שנת החמשים', מלמד שמתקדשת והולכת מתחילתה, מכאן אמר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא, מראש השנה עד יום הכפורים לא היו עבדים נפטרים לבתיהם ולא משתעבדין לאדניהם, אלא אוכלין ושותין ושמוחין ועטרותיהן בראשיהן, כיון שהגיע יום הכפורים תקעו בית דין בשופר נפטרו עבדים לבתיהם ושודות חוזרות לבעליהן".

מי שמתכוון בדברים מעט לעומקם, יעמוד ויתהה, מה פשרם של עשרה ימים אלו? הוא עבד או לא עבד? מצד אחד הוא יושב בבית אדונו ולא חוזר הביתה, ומצד שני הוא יושב עם עטרות לראשו כמו בן חורין ושותה בשמחה ובחדוה.

אין זאת אלא, כי אי אפשר לעבור באופן ישיר ומיידי ממצב של עבד למצב של בן חורין, צריכים לזה איזה הסתגלות מסויימת. אחרי תקופה של שנים ספורות שהוא היה משועבד לאדם אחר, הוא אינו יכול מיד להכנס לתוך מערכת חיים של בן חורין לכל דבר וענין. אמנם הוא

הלימוד בפרשת השבוע, נותן פרספקטיבה שונה ומיוחדת על צורת החיים המיוחדים שהיו אמורים לנהוג בארץ הקודש בימים כתיקונם.

אחת לשבע שנים, שנת שבתון! אין עבודה חקלאית, אין מכירות ורווחים, כולם שוים בלקיטת וחלוקת תנובת השדות והפרדסים. עם שלם, בחבל ארצו, משבית מרצון את הייצור החקלאי, אין זריעה, אין נטיעות, אין גיזום, אין קצירה של התבואה, אין בצירה בכרמים, כל אחד יכול להכנס ולקחת לעצמו מכל תנובת השדה ככל שהוא חפץ.

ועלינו לזכור, גם בששת השנים שבין שנת שבתון אחד למשנהו, אחד נכבד ראשוני מכל התבואה והתוצרת החקלאית הולכת לכהן, עוד עשר אחוז הולכים ללוי או לעני, ועם עשר אחוז נוספים עולים לירושלים - עם הפירות עצמם או עם תמורתם - ואוכלים אותם שם בין החומות בטהרה.

כך עוברים להם שבע מחזורים כאלו, ובסיומם שנה מיוחדת במינה, המביאה בכנפיה תהפוכות ושינויים בבת אחת בכל מרקם החיים. באותה שנה שוב אין עבודות בשדות ובפרדסים, זוהי שנה שניה ברציפות שבה אין עסקאות חקלאיות בשום צורה שהיא. אך בכך לא די, כל העסקאות שנעשו במשך השנים, אם זה ברכישת שדות וחלקי ארץ, ואם זה ברכישת בתים בחלק גדול מערי ישראל, כולם בטלים ומבוטלים. בבת אחת בעלויות משתנות מהקצה לקצה, אדם יכול לשבת במקום 20 שנה, 30, 40, 45 ויותר, וברגע אחד עליו לעזוב את המקום, ולהחזירו לידי בעליו הראשוניים או יורשיו. עבדים ששהו ברשות אדונם תקופת

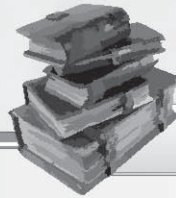
לשון חכמים

פירוש "שבת לה' אלהיך" האמור בשבת בראשית (שמות כ ט), כי בו שבת וינפש ועל כן לא תעשה כל מלאכה, ולכן אמרו כי כן נאמר בשמיטה כי היא שביעית בשנים.

והנה בכאן עוררו אותנו בסוד גדול מסודות התורה, כבר רמזו לנו רבי אברהם [אבן עזרא] שכתב, וטעם שבת לה' כיום השבת, וסוד ימות עולם רמזו במקום הזה. וכוף אנך לשמוע מה שאני רשאי להשמיעך ממנו בלשון אשר אשמיעך, ואם תזכה תתבונן. כבר כתבתי בסדר בראשית (בראשית ב, ג) כי ששת ימי בראשית הם ימות עולם, ויום השביעי שבת לה' א' כי בו יהיה שבת לשם הגדול, כמו ששינו (תמיד פ"ז מ"ד) בשביעי מה היו אומרים מזמור שיר ליום השבת לעתיד לבא שכולה שבת ומנוחה לחיי העולמים:

והנה הימים רמזו לאשר ברא במעשה בראשית, והשנים ירמזו לאשר יהיה בבריאת כל ימי עולם. ועל כן החמיר הכתוב בשמיטה יותר מכל חייבי לאוין, וחייב הגלות עליה כמו שהחמיר בעריות, שנאמר אז תרצה הארץ את שבתותיה (להלן כו, לד). והחזיר הענין פעמים רבות, כל ימי השמה תשבות (שם, לה), ונאמר והארץ תעזב מהם ותרץ את שבתותיה (שם, מג), וכן שינוי (אבות פ"ה מ"ט) גלות באה על עינוי הדין ועל עוות הדין ועל שמיטת הארץ, מפני שכל הכופר בה אינו מודה במעשה בראשית ובעולם הבא. וכן החמיר הנביא וגזר גלות על שלוח עבדים בשנה השביעית, שנאמר (ירמיה לד, יג - יד) אנכי כרתי ברית את אבותיכם וגו' מקץ שבע שנים וגו', כי גם בעבד שביעית חיובל כו'.

רמב"ן פרשת בהר כה, ב

פניני הלכה

שאלה: האם מותר לקרוא בשבת לאור תאורת מנורה שאפשר לשנות ולווסת בה את עוצמת האור (נורות 'הלוגן'), ללא שומר?

תשובה: לצורך לימוד תורה אפשר לקרוא לאור תאורת החשמל אף במקום שאפשר לשנות את עוצמת האור. ויש אומרים שלכתחילה ראוי להניח נייר על הכפתור, ויכתוב עליו "שבת היום ואסור להדליק" וכיוצא בזה. ויש שהחמירו בכל מקרה להצריך שומר.

מקורות ונימוקים: הביאור הלכה (סימן רעה ד"ה ואין) הביא בשם ספר "מסגרת השולחן", שאין איסור לקרוא לאור עששיות הנפט, כיון שהעששיות דולקות מתחילת ההדלקה כל זמן בעירתם בדרך אחת, ואין האור משתנה במשך זמן הבעירה, ולכן אין זה דומה לנו הדולק על ידי שמן ופתילה שעוצמת האור תלויה בקירבת השמן לפתילה, והאור משתנה כל העת בזמן הדליקה. ואף שהאש בעששיות משתנה בעת שהנפט עומד להתכלות, ויכול להוסיף נפט שידלק יותר טוב ויותר זמן, אין זה בכלל הגזירה שגזרו חז"ל, ואין גזרים גזירות מעצמינו. וכתב הביאור הלכה, שאף שאין היתר זה ברור, מכל מקום יש לסמוך להקל על זה כדי לא לבטל תלמוד תורה. אך כתב, שלכתחילה ראוי להניח נייר על הכפתור, ולהדביקו, ולכתוב עליו "שבת היום ואסור להדליק" שזה כמו שומר.

כמה פוסקים דימו נידון זה של תאורת השמל שיכולה להשתנות על ידי כפתור, לדברי הביאור הלכה הללו, ראה ספר חוט שני חלק ד' פרק פ"ד דין א' ושו"ת אור לציון חלק ב' פרק י"ח אות י"ח. אכן בשמירת שבת כהלכתה פרק י"ג סעיף ל"ב כתב שניידן זה של תאורת החשמל הדבר קל יותר, כיון שלעולם לא נוצר שינוי במצב התאורה מהמצב הראשוני. וראה גם שו"ת אגרות משה חלק א' סימן צ"ג ושו"ת יביע אומר א, טז. יצוין, כי דעתו של החזון איש היתה להחמיר שלא ללמוד לאור תאורת החשמל, אף במקום שאי אפשר לווסת את עוצמת התאורה כלל, וזאת משום שסבר שגזירת חכמים היא שלא לקרוא בשבת לאור נר, ואין בזה חילוק באיזה דרך הנר דולקת, ואפילו באופן שלא ניתן כלל להטות ולשנות את התאורה. וכן נוהגים רבים מההולכים בדרכיו.

אמרת השבת

בספר **מטה משה** לרבי משה מות תלמיד המהרש"ל (הלכות שבת סימן תע"ג), כתב דבר נפלא בביאור מצוות השמיטה והיובל, והוא כי שנה זו באה להשלים את שביית השבת במשך כל השנים, שהקדוש ברוך הוא רצה שבשבת ישבות כל הבריאה, אדם ובהמה וגם שדות וכרמים, כי בו שבת מכל מלאכתו, אך במשך השנה האדמה עצמה אינה שובתת בשבתות, והיא ממשיכה לתת את כוחה על ידי העבודה שעבדו בה במשך השבוע החולף, ולכן ציוותה התורה על שנת השמיטה, כדי שהארץ תשבות אף היא ותשלים את ימי השבתות שבהם לא שבתה.

והחשבון מדויק ונפלא:

בשנה אחת, יש 52 שבתות. נמצא שב6 שנים יש 312 שבתות. בשנה יש 364 ימים למנוח ימי החמה, נוריד מהם 52 ימים של שבת, נמצא שבשנה יש 312 ימי חול.

לכן ציוותה התורה לשבות בשנת השמיטה, כדי להשלים את 312 השבתות של ששת השנים שביניהם.

אך עדיין באותם 52 שבתות של שמיטה גודל בהם גם ספיחים, ואינם שובתים במלואם, לכן ציוותה התורה שלאחר 7 שנות שמיטה, שבכל אחת מהם היו 52 שבתות, והצטברו שוב 364 שבתות, נעשה שנה ליובל, שאותם 364 ימים בשנת היובל ישמשו כתשלומים על השבתות של השמיטה, שבשנת היובל אפילו ספיחים כבר אינם גודלים.

פרשת השבת

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לְאמֹר:
דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם פִּי
תְּבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבַתָּה הָאָרֶץ שַׁבַּת לַה':
(ויקרא כה, ב)

וכבר עמד רש"י מה ענין שמיטה להר סיני. ובהמשך הכתוב פירש רש"י, שבת לה' - לשם ה' כמו שנאמר בשבת בראשית, וכבר עמדו על זה מה כוונת רש"י בדמיון לשבת בראשית.

וביאר האדמו"ר רבי נפתלי צבי מבאבוב זיע"א בהקדם דברי התפארת שלמה (פר' ויצא) על הכתוב והיה זרעך כעפר הארץ, כי העפר מקיים הברואים, שמעפר יוצא לחם ומאכל לכל הנבראים, ועם כל זה היא שפלה מאד והכל דורכים עליה תמיד. ובאמת זה גופא הסיבה שהעפר מצמחת מזון לכל הברואים, מפני שהיא שפלה בעצמה, עכת"ד התפארת שלמה.

והנה מצות השמיטה משפעת ברכה לעולם, כמו שאמר הכתוב וציויתי את ברכתי לכם, ולזה הזכיר הכתוב הר סיני, שרומז לעונה כמו שאמרו (סוטה ה). שלכן השרה הקב"ה שכינתו על הר סיני, והשמיענו הכתוב שכשם ששמיטה משפעת ברכה, כן מי שנוהג את עצמו בעונה כהר סיני משפיע ברכה ופירות כעפר הארץ.

וזה רמז הכתוב, ושבבתה הארץ, ושבבתה מלשון תשבתו וביטול כעפרא דארעא, ובהוה הוא בבחינת 'שבת לה' - כמו שנאמר בשבת בראשית, המשפעת ברכה לכל ימי החול.

מעשה לשבת

נרות דולקים בוואדי

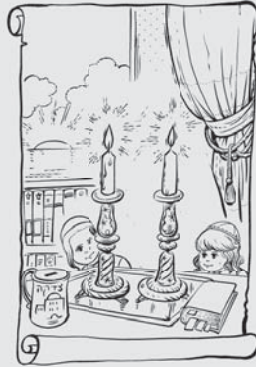
ליכטמן "איצי מתקשה בלימוד משניות, הוא חייב חיזוק, חפשו לו אולי מורה לשיעורי עור..." ומהעבר השני נשמעה התשובה "אתה, אתה המורה, נשלם לך ככל שתדרוש, היכן שתמצא תלמוד, הבית שלנו פתוח לרשותכם, העיקר שאיצי יצליח". הרב רכניצר נתנה מהמסירות הזו, וכבר למחרת בשש בערב, הוא צעד לתוך הסלון המדהים, והשניים החלו ללמוד.

מר ליכטמן נכנס למטבח והחל לשטוף כלים, כשאזונו כרויה לשיחה בין בנו למורה. הוא חשש מאוד שמא הרב הזה מתכוון להטף לבנו על "חזרה בתשובה", וזה הדאיג אותו. הרב רכניצר לא היה נער, והוא קלט היטב שהמהנדס הבכיר מצוי כעת בעמדת האונה, והוא דאג לשזור בין הדברים שלימד את איצי, דברים שיגיעו גם לאזונו וללבו של האבא ששטף בפעם העשירים וכמה צלחת חרסיה אחת שמעולם לא נוקקה לנקיון.

אחרי השיעור הזה, ביקש מר ליכטמן 'לברר כמה דברים' עם המורה, והוא ביקש לשמוע עוד על מה שמעמו בשיעור על המעמד הנשגב של מתן תורה, ומה זה אומר על העם היהודי. אחרי כמה שיחות כאלה, כשבהם הבין על חשיבות קיום המצוות לעם היהודי, הוא ביקש מהרב רכניצר שיציע לו איזה דבר יהודי שיוכלו לקיים, 'משהו ערכי, אבל לא משהו מוגזם' כלשונו.

רכניצר בתגובה ענה לו את הדברים הבאים: "אני מציע הדלקת נרות שבת, בדיוק בזמן הדלקת נרות, לא שניה אחת אחרי. אפשר להקדים אולי כמה דקות, אבל בשום אופן לא לאחר. הדלקת הנרות הזו על ידי האשה, היא דבר חשוב מאוד לבית היהודי, וחשוב שהאשה תדליק את הנרות תוך כדי אמירת ברכה, ובאותו זמן תהיה לבושה בכיסוי הולם, כשליצידה כל בני הבית. רצוי גם לשיר שיר קטן לכבוד השבת מיד לאחר מכן. זה לוקח כמה דקות, אבל חשיבותו עצומה לכבוד השבת ולבית היהודי."

המשך יבוא

יש כנראה ביטוח מקיף, כך שהנוק לא עלינו. כעת אני נורא ממהר לבית הספר, בווא נחליף פרטים ונדבר בערב בטלפון". המילים המרגיעות הללו עשו את שלהם, ומר ליכטמן שהיה מבוהל ממה שאירע, מתאושש במהירות, ומציע לרב רכניצר טרמפ. אחרי שלוש דקות נסיעה, הוא מתבקש לעצור, ר' אריה אומר 'תודה', וממהר לרדת לכיוון בנין שעליו שלט "מדעים ויהדות – בית הספר לחינוך דרך ארץ ומצוינות".

בני הווג נועצים עיניהם בשלט הענק. מדעים? יהדות? דרך ארץ? מצוינות? דוקא מתאים להם מאוד. נכון, הם לא דתיים גדולים, בעצם גם קטנים לא, אבל הרב הצעיר הזה, רכניצר, עשה עליהם רושם טוב. איזו אצילות קורנת ממנו, הלוואי שהבן שלהם יהיה בעל מידות טובות לשל האיש הזה.

מר ליכטמן מתעשת במהירות ומפנה קריאה מבעד לחלון: "סליחה, כבוד הרב". "כן אדוני" מצויד הרב רכניצר אליו את ראשו. "רציתי לדבר אתך על בית הספר הזה..." הרב רכניצר לא היה צריך ליותר מזה, וקרא לבני הווג להכנס לחדר המנהל. אחרי 10 דקות של שיחה, הם החליטו "זה המקום לאיצי וצימי שלנו".

אחרי חודשיים, הרב רכניצר מתקשר לבית משפחת

מבוא: במדור זה לפני שבועיים, הובא סיפור שסיפר המגיד הירושלמי רבי שלום שברון זצ"ל, על כוחם של הדלקת נרות שבת של ילדה במשפחה, שהביא למהפך רוחני על כל הבית. בעקבות זאת, שלח אחד מקוראינו הנאמנים, סיפור דומה בעוצמתו, שפורסם על ידי הסופר הנודע ר' יעקב (קובי) לוי בשפתו הייחודית. הרי הוא לפניכם, בשינוי עריכה קלים.

*

בני משפחת ליכטמן, חיים ביולה מנקרת עינים במרכז הארץ, ולבני הווג, הוא מהנדס הייטק מבוקש והיא ד"ר לפילוסופיה מודרנית, שני ילדים קטנים. הבכור בן השמונה, שמו... נא לנשום עמוק – איצטרובל, המכונה איצי. ולאיצטרובל – איצי, אחות קטנה, בת חמש, ושמה... שוב נשימה עמוקה – צמרירית, ושם הכינוי שלה צימי.

אנשים "הושבים" הם, ומכוח חשיבתם זו, הגיעו למסקנה אלה אמור להגיע כל בן דעת, שהחינוך הממלכתי בישראל הוא מתחת לכל ביקורת, ושאימנתי התקשורת החזותיים משחיתים את לב הילדים. לכן, כאשר איצי נגם היה אמור לעלות לכיתה ג', הם אמרו 'ס'טופ'. הוא לא חזר יותר לממלכתי. "אנחנו רוצים עבורו בית ספר פרטי שיקנה לו דרך ארץ, ושהילדים מתנהגים שם באופן נורמלי". כסף כמובן לא היה חסר להם, והם היו מוכנים לשלם ככל שידרש כדי להכניס את בנם למוסד חינוכי פרטי שיענה לדרישותיהם.

הם הפכו את העיר, הרימו טלפונים, וכלום. הם חשו כמצוקה נוראה, ואף תכננו להשאיר את איצי בבית יחד עם אחותו צימי. שלושה ימים לפני פתיחת שנת הלימודים, בני הווג ליכטמן דוהרים עם הגיפ שלהם במרכז העיר ממחרים ליעדם, מר ליכטמן פונה בחדות ימינה, והפנייה החפוזה הזו עולה ביוקר. הוא מטיח את פגוש הגיפ' בבגאוו' הסובארו סטיישן של רבי אריה רכניצר, מלמד בתלמוד תורה שכבר נעשה עמו היכרות, ורק נס וכמה זכויות עלומות מפיחים בין המלמד היקר לבין החדר המיון ועירו ושאר מרעין בישין.

ר' אריה ויצא מהדלק ללא פגע, ומכרזו: "לא קרה שום דבר, הלך הפח ואנחנו נמלטנו, הסוברו עשתה את שלה, ולכם

דבריהם הם זכרונם

רבי הילל ליכטנשטיין זצ"ל מקולומיאי - י' אייר תרנ"א - 120 שנה להסתלקותו

מבני היכלא קדישא של תלמידי מרן החתם סופר זצוק"ל, נודע שמו המיוחד של רבי הלל מקולומיאי זצ"ל, שהתפרסם במיוחד בשל תקיפות רוחו ועוזו תקיפותו, בעמידתו בשער כמוכח ומתריע כנגד פרצות שונות שהתחוללו בדורו. במיוחד היה מרבה לעורר על ההליכה בתמימות ובאמונה בדרכי האבות בלא לסטות מהם כמלוא נימה בשל רוחות הקידמה שהחלו בזמנו. גדולי דורו זיע"א העידו עליו שכל כוונתו לשמים, ושהחזיר רבים בתשובה שלמה.

אחד מהדברים עליהם היה מרבה לעורר הוא על פרצות שונות בשמירת השבת שנוכח לראות, כמו שהעשירים ובני התרבות המקפידים על סירוק שערותיהם, נתנו לבנותיהן לסרק את שערות ראשן בשבתות כמו בימות החול.

בספרו "משכיל אל דל" הוא מפרש את הפיוט לשבת, "ברוך א-ל עליון אשר נתן מנוחה, לנפשנו פדיון משאת ואנחה", כי כוונת הפייטן לתת שבח והודאה לחדשי ה' שפעל ועשה עמנו במה שזיכה אותנו והבדילנו

מן העמים לשמור ולקיים את מצות שביית השבת, וחזור הפייטן ומוסיף בשבח גדולתה של השבת, שראוי לקיים אותה בכל עז בשמחה עצומה ובאזהרה יתירה בכל היכולת בדקדוקה ובפרטיה, משום שכששומרים את השבת כתיקונה, היא רוח והצללה לנפשינו פדיון משאת ואנחה, כי הרי לב יודע מרת נפש כמה היא מלוכלכת ופגומה בעונות שמתכפרים רק על ידי תשובה ויסורים לא עלינו, והנה השבת בכוחה לכפר על החטאים עם התשובה, ולמנוע מהיסורים, כפי שאמרו חז"ל שכל השומר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלים לו, וביאר הט"ז שהכוונה שמוחלים לו שלא יצטרך יסורים עם התשובה.

קוראי עונג

מערכת "ישמחו" הנכבדה, המרבים פעלים למען קדושת יקרת שבת קדשינו ותפארתינו, שלום לכם.

הנני נהנה מהעלון מידי שבוע, והפעם ברצוני לשתף אתכם ואת הקוראים כולם, באירוע מעניין ביותר.

בעלון האחרון של השבוע החולף (עלון 80 פרשת אמור), פירסמתם סיפור מלא עוצמה, שאירע עם הרב מבריסק זצ"ל, בזמן שהגיע ברכבת לאודסה במהלך מנוסתו מהממור על מדינות אירופה במלחמת העולם, וכיון שהגיע סמוך מאוד לכניסת השבת, מיאן הוא יחד עם כל בני לויתו לעלות על העגלות שהיו אמורים להסיע אותם לבית המלון שלהם, ולכן צעדו ברגל לצד העגלות. איך כתבתם? "יכך התנהלה לה במרכז אודסה תהלוכה שלבטח לא נראתה כמותה בחוצות העיר מאז ומעולם, ולבטח גם לא תיראה עוד: כחמש עשרה נפשות, בהם ראש ישיבת מיר, רבה של בריסק וילדיו, ובני לויתם, צועדים בסך ברחובות העיר, ולצידם עגלות שבתוכן מונחים בשלווה של שבת עשרות צרותיהם, עד הגיעם למלון".

ובאורח פלא, בדיוק בזמן שבו פירסמתם את הדברים, אירע בנקודה שונה על גבי הגלובוס, סיפור דומה להפליא, בדורינו אנו. ואין לי ספק, שיש בכך השגחה פרטית מופלאה במיוחד.

וכך היה המעשה. כפי שכבר התפרסם בכתורות העיתונים, בסוף השבוע שעבר התגלתה בעיה חמורה בדלק של המטוסים שמתודלקים בנמל התעופה של ישראל, ולכן נוצרו עיכובים ושיבושים בזמני הטיסות.

בטיסה אחת שיצאה מהארץ למזרח הרחוק, שהו משגיחי כשרות של אחד ה"בד"צים בארץ, שנסעו לצורך פיקוח כשרות על מוצר שמוצא אי שם באחת המדינות, כשצורך כך לקחו טיסה שיצאה לתאילנד הרחוקה. הטיסה היתה אמורה לצאת ביום חמישי, ולנחות ביום שישי עם שחר, אך בעקבות השיבושים והעיכובים, הם נחתו רק ביום שישי אחר הצהריים, זמן קצר לפני כניסת השבת.

בתיאום עם מארחיהם מהקהילה היהודית המקומית בראשותו של הרב נחמן וילהלם שליט"א, חיכו להם מוניות נהוגים על ידי גויים כמובן, שימהרו להסיעם לבית האכסניה היהודית במהירות המקסימלית קודם כניסת השבת. אך באמצע הדרך, משראו שהשבת כבר עומדת להכנס, ירדו משגיחי הכשרות מהמוניות, וצעדו רגלית, לצד המוניות שהמשיכו בנסיעתם האיטית לעבר בית האכסניה היהודי המקומי.

צירוף מקרים? אין דבר כזה אצל יהודים מאמינים בני מאמינים, ובטוח אני שפירסום הסיפור המופלא על ידכם, היה לו גורם שמימי שהשפיע עד לתאילנד הרחוקה.

הכותב בהקרה מרובה על פועלכם, ואודה לכם על פרסום שורותי אלו.

צבי בראון ירושלים

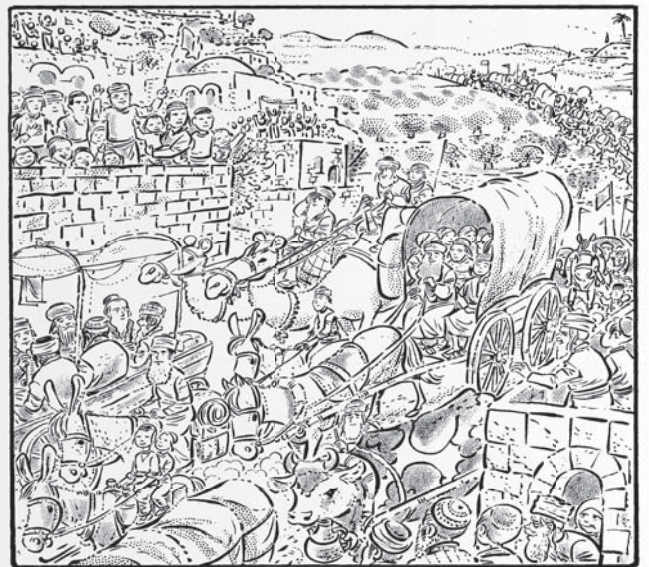
יְדֵי הַשַּׁבָּת

יְדֵים יְקָרִים!

בשבוע הקרוב, יחול יום פסח שני, שהוא נועד ליום השלמה של הקרבת קרבן פסח, למי שלא יכל היה להקריב קרבן פסח בזמנו ב"ד ניסן, אם משום שנטמא למת, אם משום שהיה בדרך רחוקה.

מה זה "מי שהיה בדרך רחוקה"?

יש בזה מחלוקת תנאים במשנה במסכת פסחים (פרק ט' משנה ב'), לדעת רבי עקיבא הרי כל מי שהיה בדרך רחוקה יותר מחמש עשרה מיל מירושלים, שגם אם היה במקום זה בשעת התחלת זמן הקרבת קרבן הפסח, כבר לא יכל היה להגיע לירושלים עד לסוף זמן הקרבת הקרבן, הוא נחשב שהיה בדרך רחוקה שיש לו תקנה לעשות פסח שני. אבל לדעת רבי אליעזר ורבי יוסי, אפלו מי

שהיה בשערי העיר בקרב פסח, ולא נכנס פנימה לעשות פסח, "מאיסקופת העזרה ולחוי", עדין יש לו תקנה לעשות קרבן בפסח שני.

תנ"ל הקדושים מלמדים אותנו במקום אחר, כי פרוש הפסוק של "מי שהיה בדרך רחוקה", הוא על מי שמשמם הרחיקו אותו מדרך הקדשה, ואת משום שהוא גרם לעצמו טמאה. ובכל זאת, יש לו תקנה, כי הוא יכל עדין להצטרף לקדשה, בזמן של פסח שני.

הזמן הזה של פסח שני הוא למוד גדול עבורנו, שגם מי שהתברשל בקיום חובתו פעם אחת, וגם אם חס וחלילה הוא נדחה מהשמים, בכל זאת עדין יש לו תקנה ותקנה לחזור לדרך הקדשה.

אף זאת בתנאי אחד, שהוא לא יכל היה באותו זמן לקיים את המצוות בקראוי. אם בזמן הקרבת קרבן הפסח הוא היה בתוך העזרה, או בתוך מקום שכולים להגיע ממנו לעזרה, והוא התעצל משום מה להקריב קרבן פסח, עונשו חמור מאוד, ואין לו תקנה להביא קרבן בפסח שני.

זה מסר חשוב מאוד עבורנו. הנה כל שבת אנו נמצאים כבר בתוך השבת, בתוך הקדשה. אבל לפעמים חס וחלילה התרחקנו, אנו בתוך מקום שכולים להגיע ממנו לעזרה, הרגל שלנו נמצאת מרחק פסיעה אחת מתוך עולם הקדשה, נראה לא לפספס את ההזדמנויות הקרות שמזדמנות לנו, כי נכון שאפשר לפעמים להשלים, אבל אם כבר נמצאים בפנים ולא עושים את הכל כמו שצריך וראוי, כבר יותר קשה להשלים.

נפנים את המסר והלקח הזה מפסח שני, ונשתמש בו כמשל לכל דבר שבקדשה.

שבת שלום

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.

לזיכוי הרבים נא הדפיסו

והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,

ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com 052-7636030